TRYGGE OPPLEVELSER

NHO Reiseliv

BRANSJENORM FOR HÅNDTERING AV SMITTEVERNTILTAK VED NORSKE NATURBASERTE OPPLEVELSESBEDRIFTER

OPPDATERT 26. MARS 2021

VED Å IVERKSETTE ØKTE TILTAK FOR SMITTEVERN, SKAL OPPLEVELSESBEDRIFTER I NORGE KUNNE HOLDE ÅPENT OG TA IMOT GJESTER OG ANSATTE

MÅLSETTING OG BÆRENDE PRINSIPPER

Bransjenormen tar utgangspunkt i de tre bærende pilarene for smittevern som Helsedirektoratet har basert sine veiledere på:

- God hygiene
- Redusert kontakthyppighet mellom personer
- Syke personer skal være i isolasjon/ karantene

Tiltakene er basert på en risikovurdering av vanlige aktiviteter innenfor næringen. Vi presiserer at hver enkelt virksomhet likevel må gjøre egne vurderinger og iverksette de tiltak som de mener er nødvendige, utfra størrelsen på virksomheten, gjeste-grunnlaget og praktiske hensyn.

Tiltak må være basert på Helsedirektoratet sine prinsipper og eventuelle kommunale tiltak, og virksomhetene bør etterstrebe en standard i tråd med intensjonen i denne veilederen.

NHO Reiseliv

FELLES SMITTEVERNTILTAK FOR NATURBASERTE OPPLEVELSER

- Personer med symptomer på luftveisinfeksjon skal ikke delta på aktiviteter. Dette gjelder både gjester og ansatte.
- Sørg for at det ikke oppstår trengsel. Juster antallet deltakere i en gruppe/ på en aktivitet slik at avstandskrav og andre smitteverntiltak kan overholdes.
- Sørg for at gjester som ikke tilhører samme husstand, kan holde minst 1 meter avstand til hverandre.
- Merk også at det kan være ulike begrensninger i antall personer som kan delta på turer og arrangementer, avhengig av om det foregår innendørs eller utendørs
- Oppfordre gjester til håndvask før deltakelse på aktivitet. Der dette er vanskelig bør man legge til rette for håndhygiene på annen måte, for eksempel ved en kombinasjon av våtservietter og håndesinfeksjon.
- Sett opp oppslag rettet mot gjester hvor de oppfordres til å vise hensyn, og å holde avstand til hverandre.
- Sørg for hyppig og godt renhold av servicebygg, toalett og lignende.
- Sørg for at utsatte flater rengjøres mellom hver gjestegruppe.
- Sørg for at personlig utstyr rengjøres mellom hver gjest. Utstyr som er nært ansiktet rengjøres ekstra godt. Som et alternativ kan slikt utstyr settes i 24 timers karantene. Øvrig utstyr rengjøres regelmessig i henhold til ordinære renholdsrutiner.
- Eventuell servering av mat og drikke må foregå på en måte som gjør at gjester ikke kommer i kontakt med hverandre sin mat/serveringsutstyr.
- For bedrifter med stor serveringsvirksomhet anbefales å følge rådene i bransjenorm for servering. . Se skjema på de neste sidene.
- Husk at smitteverntiltak også gjelder de ansatte. Ansatte må kunne holde avstand til hverandre og til gjester.
- Organisere ansatte i faste crew så langt det lar seg gjøre. Sørge for gode, skriftlige rutiner og god opplæring av alle ansatte.

NHO Reiseliv

RISIKOBESKRIVELSE

Felles for mange naturbaserte opplevelser er at det normalt er et begrenset antall mennesker som deltar. Bedrifter som likevel ser tendenser til trengsel og kødannelse, må iverksette nødvendige tiltak for å forhindre dette.

Personer som oppholder seg for tett sammen gir risiko for direkte smitte. Videre er det risiko for indirekte kontaktsmitte ved at man tar på de samme overflatene. Samtidig begrenses smitterisikoen noe av at aktivitetene foregår utendørs. Det er større luftsirkulasjon, og vær og vind gjør at viruset overlever kortere på overflater. Vi har på bakgrunn av dette laget noen råd for hvordan man kan praktisere godt smittevern under utøvelse av ulike aktiviteter.

Generelt for alle aktiviteter gjelder at man må etterstrebe minst 1 meter avstand for personer som ikke tilhører samme husstand, og at utstyr skal vaskes mellom hver gjest.

Personlig utstyr/ bekledning som er tett på ansikt/ hender som for eksempel hjelm, hodeplagg, hansker, briller osv. må vaskes ekstra godt eller settes i 24 timers karantene.

NHO Reiseliv

OMRÅDE	TILTAK
Felles for alle aktiviteter	• Aktivitetsturisme, utleie av utstyr, og turer av ulike slag, er ikke særskilt regulert i forskrift. Likevel vil man måtte forholde seg til de samme kravene som resten av reiselivet, når det gjelder avstand og smittevernfaglig forsvarlig drift. • Alle virksomheter ta med smittevern i sine risikovurderinger, og tilpasse disse med smittenivået og nye regler og anbefalinger som måtte komme. • Turer vil ofte kunne bli definert som et arrangement. Se regler for arrangementer i avsnitt lenger ned. • Både for arrangementer og andre aktiviteter er det fastsatt krav i forskrift om at det skal legges til rette for at personer i samme husstand kan holde 1 meter avstand. Myndighetene anbefaler at det holdes 2 meter avstand der dette er mulig. • Vurder tiltak for å skape så stor avstand mellom folk som mulig. For eksempel ved å oppfordre gjester til å holde tilstrekkelig avstand, eller redusere gruppestørrelse. • Vurder om det bør iverksettes kompenserende tiltak, for eksempel bruk av munnbind der det er vanskelig å holde tilstrekkelig avstand. • Vær obs på situasjoner og elementer i aktiviteter hvor risikoen øker, for eksempel ved behov for redning, eller ved innendørs sikkerhetsbriefing eller bespisning.
Arrangementer	• En gruppe som bestiller en aktivitet eller tur, vil noen ganger måtte betraktes som et arrangement. Det foreligger regler for gjennomføring og antallbegrensning for arrangementer: • For arrangementer i kategorien kultur, idrett, kurs/ seminar, så er det en begrensning på 10 personer innendørs (øker til 20 personer ved faste, tilviste plasser), og 50 personer utendørs. • For såkalte private sammenkomster, er grensen 10 personer innendørs, og 20 personer utendørs. • Private sammenkomster er alle slags sammenkomster for familie/ venner/ kollegaer, sosiale sammenkomster i forbindelse med jobb eller skole, samt tilstelninger etter seremonier. • Det er lov til å servere mat på arrangementer. • Vær obs på at serveringssteder ikke har lov til å servere private sammenkomster på flere enn 10 personer. Dvs. at det kan være problematisk å ha en utendørs firmatur med flere enn 10 personer, hvis det er meningen at de skal spise innendørs. • Det er krav om ansvarlig arrangør og registrering av gjester.

NHO Reiseliv

OMRÅDE	TILTAK
Utleie av båt	• Slik utleie foregår normalt til familier og små grupper. Utleier kan vurdere oppslag/ plakat hvor gjester oppfordres til å leie båt bare sammen med personer som de bor med. • Viktige kontaktflater i båten rengjøres mellom hver gjest, for eksempel ror/ ekkolodd, håndtak etc. Bruk såpe og vann ved rengjøring. Redningsvester tørkes av/ rengjøres på anbefalt måte, og henges til tørk mellom gjestegrupper.
Utleie av kano,kajakk, sykler og øvrig utstyr beregnet på 1-2 personer	• Viktige berøringsflater rengjøres mellom hver gjest, så som årer, sykkelstyre etc. Bruk såpe og vann, eller slikt rengjøringsmiddel som utstyret tåler. Redningsvester tørkes av/ rengjøres på anbefalt måte, og henges til tørk mellom gjestegrupper.
Organisert båttur, seiltur, fisketur, hvalsafari, rib etc.	• Sørg for at gjester som ikke tilhører samme husstand, kan holde minst 1 meter avstand, jf myndighetenes anbefaling om 2 meter avstand. Det er likevel greit å passere hverandre/ stå tettere i korte tidsrom. Juster antall personer i gruppen iht til båtens størrelse. • Sørg for tydelig informasjon til gjester om hvor de kan sitte, og hvordan de kan bevege seg i båten for å skape minst mulig trengsel. Lag en plan for hvordan gjestene kan få sett for eksempel hval uten å måtte stå tett sammen. • I en rib/ mindre båter hvor det kan være vanskelig å holde tilstrekkelig avstand, må antall deltakere reduseres slik at man kan ha minst ett sete mellom gjester som ikke tilhører samme husstand. • Viktige berøringsflater rengjøres mellom hver gjestegruppe, så som håndtak, toalett, etc. Bruk såpe og vann, eller slikt rengjøringsmiddel som utstyret tåler. Redningsvester tørkes av/ rengjøres på anbefalt måte, og henges til tørk mellom gjestegrupper.
Turguiding	• Sørg for at gjester som ikke tilhører samme husstand, kan holde minst 1 meter avstand, jf myndighetenes anbefaling om 2 meter avstand. Det er likevel greit passere hverandre/ stå tettere i korte tidsrom. Juster antall personer i gruppen slik at det er lett å holde avstand, samtidig som alle hører det som blir sagt etc. Gjester må oppfordres til å vise hensyn til andre personer i gruppen, og holde tilstrekkelig avstand til hverandre.

NHO Reiseliv

OMRÅDE	TILTAK
Scootertur, hundekjøring, ridning, hest og kjerre/slede, o.l.	• Sørg for at bare gjester som kommer fra samme husstand, deler scooter eller hundekjøringsslede. • Personlig utstyr rengjøres på anbefalt måte mellom hver gjest. For utstyr som er nært ansiktet, for eksempel hjelm, briller, balaklava o.l. er rengjøring ekstra viktig. Det samme gjelder hansker. Kontakt leverandør av utstyr for informasjon om hvordan utstyret kan rengjøres. Alternativt settes slikt utstyr i 24 timers karantene.
Klatrekurs, via ferrata etc.	• Sørg for at gjester som ikke tilhører samme husstand, kan holde minst 1 meter avstand, jf myndighetenes anbefaling om 2 meter. Det er likevel greit passere hverandre/ stå tettere i korte tidsrom, men det må legges til rette for at det ikke oppstår trengsel. Juster antall personer som kan delta på aktiviteten, slik at det er lett å holde avstand. Gjester må oppfordres til å vise hensyn til andre personer i gruppen, og holde tilstrekkelig avstand til hverandre. • Det er ikke nødvendig med mer enn alminnelig renhold av utstyr, vaiere etc. Tørk eventuelt av vaiere med ren klut. Personlig utstyr som er nært ansiktet, for eksempel hjelm, må rengjøres ekstra godt. Kontakt leverandør av utstyr for informasjon om hvordan utstyret kan rengjøres. Alternativt settes slikt utstyr i 24 timers karantene.
Klatrepark, teambuilding-aktiviteter, gårdsturisme etc.	• Sørg for at gjester som ikke tilhører samme husstand, kan holde 1 meter avstand. Det er likevel greit passere hverandre/ stå tettere i korte tidsrom, men det må legges til rette for at det ikke oppstår trengsel. Juster antall personer som kan delta på aktiviteten, slik at det er lett å holde avstand. Gjester må oppfordres til å vise hensyn til andre personer i gruppen, og holde tilstrekkelig avstand til hverandre. • Det er ikke nødvendig med mer enn alminnelig renhold av utstyr, vaiere etc. Særlig utsatte berøringspunkter vaskes med ordinære renholdsmidler. Personlig utstyr som er nært ansiktet, for eksempel hjelm, må rengjøres ekstra godt. Kontakt leverandør av utstyr for informasjon om hvordan utstyret kan rengjøres. Alternativt settes slikt utstyr i 24 timers karantene.
Rafting	• Også rafting og andre aktiviteter hvor det normalt kan være vanskelig å holde tilstrekkelig avstand, må man iverksette tiltak for å unngå at folk som ikke tilhører samme husstand, sitter og står for nærme. Herunder må man i størst mulig grad unngå situasjoner hvor guider må hjelpe svømmere opp av vannet. • Det er lettere å overholde smitteverntiltak på mer konservative turer enn turer på utfordrende strekk, dette må være endel av risikovurderingen. • Videre bør man unngå å benytte deltakere som "prøvekaniner" under demonstrasjon, og deltakere må håndtere og tilpasse eget utstyr etc.

NHO Reiseliv

OMRÅDE	TILTAK
Overnattingsturer	• På turer med overnatting er det særskilte hensyn som gjør seg gjeldende, og det kan være lurt å se på for eksempel bransjenorm for camping for innspill til risikovurderingen. Denne finer du på https://www.nhoreiseliv.no/bransjenormer • Hovedprinsippene om avstand, og å unngå og dele utstyr, står fast. Det betyr at det ikke bør legges opp til at folk som ikke bor sammen, deler telt eller at mange gjester sover på samme rom. Ved matlaging må det praktiseres god håndhygiene, og gjestene må i minst mulig grad komme borti hverandres mat eller dele utstyr. Dette gjelder også for eksempel kaffekjeler og vanndunker.
Ansatte	• Gjør særskilte risikovurderinger knyttet til hvordan ansatte kan beskyttes mot smitte. • Vurder om ansatte, guider osv skal benytte munnbind i situasjoner hvor det er vanskelig å holde tilstrekkelig avstand. Dette kan for eksempel være aktuelt under demonstrering, ved bistand med utstyr, under fasilitering av måltider ect. • Vurder om ansatte skal jobbe i faste crew, for å begrense smitte og at færrest mulig havner i karantene ved et mulig utbrudd. • Sørg for god opplæring av ansatte. Vær særlig obs på opplæring av sesongansatte og ansatte med liten erfaring fra bransjen. • Ansatte med symptomer på luftveisinfeksjon skal ikke komme på jobb.

NHO Reiseliv

NHO Reiseliv Innkjøpskjedens leverandør Lilleborg har utviklet denne oversikten over hygienetiltak og viktige fokusområder ved rengjøring under koronautbruddet.

VIKTIGE FOKUSOMRÅDER VED RENGJØRING

- Utfør hyppig og korrekt håndhygiene.
- Rengjør som normalt, bruk gjerne sentrifuge-tørre mikrofiberkluter.
- Jobb deg fra rene overflater til urene overflater.
- Bytt kluter hyppig
- Påfør desinfeksjon på ALLE berøringspunkter - husk virketid!
- Øk hyppigheten av rengjøring og desinfisering etter bruk
- Kokvask mopper og kluter.
- Alternative desinfeksjonsmidler: VirkonS, Hurholdningsklor, Suma Alcohol Wipes, Suma Alcohol Spray og Divodes FG

NHO Reiseliv

NHO Reiselivs jurister og advokater er spesialister på reiselivsnæringen, og bistår våre medlemmer med juridisk hjelp og bistand

Denne bransjenormen for smitteverntiltak ved naturbaserte opplevelsesbedrifter er utviklet av NHO Reiselivs juridiske avdeling, og tar utgangspunkt i de tre bærende pilarene for smittevern som Helsedirektoratet, Helsenorge og WHO har basert sine veiledere på.

Som medlem i NHO Reiseliv har du tilgang til gratis juridisk veiledning - i tillegg til en rekke andre medlemsfordeler,

se www.nhoreiseliv.no for mer informasjon om medlemskap og medlemsfordeler

- Juridisk veiledning
- Myndighetskontakt
- Innkjøpskjede med netthandel
- Pensjon
- Forsikring
- Digital matkontroll
- Håndbøker
- Digitale bransjeforum

Har du spørsmål om denne veilederen, vennligst kontakt advokat Heike Bentsen på heike.kristine.bentsen@nhoreiseliv.no

NHO Reiseliv

Opplevelser er selve drivkraften for reiselyst. Gode opplevelser avgjør hvor turister reiser og om de kommer tilbake. Derfor gir oplevelsesbedrifter merverdi til hele reiselivsbranjen, inkludert overnatting, restauranter, handel og transport.

NHO Reiseliv er stolt av å ha mange opplevelsesbedrifter som medlem. Våre opplevelsesbedrifter er både små og store, og de leverer opplevelser året rundt til mange forskjellige målgrupper.

Som medlem i NHO Reiseliv får du tilgang til digitale og fysiske møteplasser, rådgiving, juridisk bistand, politisk påvirkningskraft, innkjøpsfordeler og en rekke andre fordeler.

Kontakt oss for mer informasjon.

Heike Kristine Bentsen
Advokat
heike.kristine.bentsen@nhoreiseliv.no

Dagny Øren
Bransjesjef
dagny.oren@nhoreiseliv.no

NHO Reiseliv

Vaner som forebygger **smitte**

Papirlommetørkle

foran munn og nese beskytter andre når du hoster eller nyser. Kast lommetørkleet etter bruk. Vask så hendene.

Bruk albukroken

når du må hoste eller nyse og ikke har papirlommetørkle tilgjengelig.

Vask hendene

ofte og grundig, spesielt når du har vært ute blant folk.

Håndesinfeksjon

med alkoholholdige midler er et godt alternativ når håndvask ikke er mulig, for eksempel på reise.

FHI Folkehelseinstituttet

Helsedirektoratet